

Skrb za časopisje

Jugoslovansko trgovinsko ministrstvo je izdalo uredbi, kateri se delnice tiskarniških izdajateljskih podjetij, ki dajejo dnevnik, ne smejo dati tujim fizičnim ali pravnim osebam. S tem hoče preprečiti kontrolo tujcev domačim tiskom.

HVALA VAM, GOSPODJE!

Naročilo za 30 novih White busov od The Cleveland Railway družbe upravičuje to javno priznanje naše hvaležnosti...

MINULI TEDEN, kot del njih programa za moderniziranje, je Cleveland Railway družba vložila pri nas naročilo za 30 novih White vozov (busov), moderne vrste, z 12 cilindrijskimi stroji pod podom, ki so kompletno zgrajeni pri White Motor družbi, v tovarni na E. 79. cesti.

Vsa naročila zadnjega časa za slične vozove White izdelka, prejeta tekom zadnjih 60 dni, so dospela iz Montreala na severu, Houstona na jugu in iz Los Angelesa na zapadu;—za to naročilo iz domačega mesta je White družba posebno hvaležna.

Ne samo zato ker govori dobro za 200 White izdelanih vozov, katere je Cleveland Railway družba kupila tekom zadnjih 15 let, od katerih jih je dosedaj precej v obratu, od katerih skoraj vsaki si lahko šteje v kredit, da je prevozil milijon milj.

Ne zato, ker so izrazili zadovoljstvo z 25. White vozovi, nove vrste, z 12 cilindrijskimi stroji pod podom, ki so bili kupljeni pred približno enim letom.

Niti zato ne, ker je to namigljaj začetka za moderniziranje prevoznega sistema, ki ga Cleveland neobhodno potrebuje in ker ima White v tem,—z ozirom na njih 2500 uposlenih clevelandčanov—sebične in simpatične interese.

Ampak v glavnem zato, ker se nam je dalo priliko ustreči v dobrem Ameriškem običaju, spregovoriti jasno v neki doseg, ki nam daje naša trgovina čutiti, prizadeva našo sosesčino sedaj in v bodoče, položaj velikega mesta, ki je življenske važnosti kot katerakoli druga zadeva, ki pride v ospredje.

V mislih imamo zastarelost pogajanj, ki so zastala, o prevoznih privilegijah med mestom in Railway družbo.

Nekega dne bodo vse sedanje potežkoče rešene. Ovire, ki so sedaj videti nepremostljive, bodo postale redke in malenkostne, kot vprašanje, kakšne barve so bile mule, sive ali rujave, ki so nekoč vlačile ladje po kanalu poleg Brecksville ceste.

Čemu ne bi mogli sedaj zavzeti resnega stališča glede potreb, ki jih ima Cleveland—in ker neizogibno bomo tudi nekega dne imeli—transportacijski sistem: istovrstne pocestne kare, električno operirane buse in motorne buse?

Kdo ima korist od zavlačevanja?

—Lojalna armada delavcev pri pocestni železnici prav gotovo ne; možje z največjim rekordom varnosti v vsej prevoznih industriji, katerih morala in smisel gotovosti za njih dela so s tem v nevarnosti.

—Ne vozniki, ti imajo samo dva interesa v zadevi javne transportacije; prvič: visokost pristojbine za vožnjo, in drugič: posluho.

—Ne obrtniki, trgovci in uposlenci, katerih glavna skrb obstoja v transportaciji; družbini zmožnosti pripeljati odjemalce in uposlence do njih trgovskih lokalov, z najmanjšo nepriliko in jih zopet odpeljati na njih domove ali do njihovih zabavnih prostorov.

—Ne oni, ki izvršujejo velikansko delo, da privabijo v mesto velike konvencije, kot na primer to leto konvencijo Ameriških učiteljev, mednarodne konvencijo Rotarijev, Svetovni kokošji kongres in National Air Races. Vsi posetniki teh konvencij so rabili naša prevozna sredstva do gotove mere, ki se jim je utisnil v trajen spomin od naprednosti mesta v obliki posluhe, ki so jo bili preizkusili.

—Ne delničarji od Railway družbe, katerih naravna želja je, da prejmejo primerne dividende za svoje investicije in zmerno stabilnost finančnega izgleda.

In prav gotovo ne mestni ali družbini uradniki, ki so zainteresirani v pogajanjih, katere vsi so podali zadostne javne dokaze, da se zavedno trudijo, da izvršijo stvari, katere so okolščine storile za njih dolžnost da jih poskušajo rešiti... toda do sedaj si ti dve grupi še niste mogli pogledati iz oči v oči.

Medtem postaja gozd bolj in bolj zasenčen od dreves; javnost pa medtem stoji čaka na nekaj, kar ima priti iz gozda, kar bi imelo izgledati kot moderni transportacijski sistem za Cleveland.

V tem položaju ni nič novega. To ni izjemen program za Cleveland. Tekom zadnjih par let je White družba imela stike s sličnimi položaji v mnogih drugih Ameriških mestih. Zgodilo se je skoraj povsod in kjerkoli—kot tukaj—popolno moderniziranje mestnega prometa je zamišljeno.

To se je zgodilo, ker prevoznih sistem ni več tako enostaven—odrezan in posušen, delovanje potom tračnic. Modernizirane pocestne železnice P. C. C. vrste, ki jih clevelandčani že poznajo, imajo tukaj svoje mesto. Ravnotako tudi električno operirani busi in motorni vozovi (busi). Ali je še čudno, če nastanejo različne misljenja, ko na dolgo preizkušnjo vsake vrste vozila pride na razpravo?

Posebno še odkar Clevelandska Railway družba, ki je slična vsaki drugi prevoznih družbi v

Ameriki, nič več ne uživa transportacijskega monopola, kot ga je pred 20. leti, pred prihodom avtomobilov. Sedaj je skoraj 300,000 privatnih avtomobilov in taksijev registriranih v Cuyahoga okraju, ki je vsak kompetitor v lokalnem prevozu, lokalni prevoznih družbi. Je očitno krivično, da se nadaljuje kot monopol eno podjetje, ki je dobilo skrajne tekmovalce. Kljub temu so neke regulacije potrebne vsled javne vrste posluhe, ki jo nudi. Poleg hitrega naraščanja števila privatnih avtomobilov, je zadnjih deset let napravila podjetje depresija še bolj komplicirano, vsled katere se je izgubilo za daljše dobe veliko voznikov, vsled zmanjšane zaposlitve.

Kljub vsem tem neprilikam in oviram je lokalna Railway družba še vedno na zdravi finančni podlagi in je ena izmed redkih v prevoznih industriji, ki je sposobna danes mobilizirati svoj program iz gotovine, ki jo ima na roki. Najmanj \$2,000,000 je na razpolago v gotovini, da se lahko potroši za moderniziranje opreme. Zavlačujoča pogajanja v Clevelandu za privilegije, izgledajo posebno nesrečni in so nam nepotrebni vsled tega, ker smo videli toliko drugih mest plavati v sličnih mlakužah statističnih komplikacij, privatnih predsodkov in nasprotujočih si osebnosti, predno so pribredli na solidnejša tla in kjer je mogoče napredek doseči.

V vsakem mestu, kjer se je razvil prepričevanje vsled privilegijev... se je našlo iz zmede izhod. Tako se ga bo našlo tudi tukaj. Edino vprašanje je, koliko časa se bo zapravilo v procesih in kako dolgo se bo še ljudem odrekala moderna transportacija, katere prednosti priznavajo obe strani.

Rekordi, kaj se je zgodilo v drugih mestih... kako so rešili svoje probleme... se lahko dobijo. Mi verujemo, da so ti posvetili z veliko lučjo na Cleveland, kako naj ta svoj transportacijski problem lahko reši SEDAJ, da karkoli bi se izcimilo iz pogajanj do sedaj, ali izgledajo da bodo v bližnji bodočnosti.

V sedanjem hitro se menjajočem in kaotičnem svetovnem stanju, se brez dvoma potrebuje dosti možgan v tem mestu, da se reši ta lokalni nesporazum na podlagi priprostega, common smisla na resni podlagi.

Medtem pa Cleveland potrebuje svoj moderni sistem transportacije SEDAJ... ne šele čez pet let od sedaj.

Kdo ima korist od zavlačevanja?

Robert F. Black

Predsednik od The White Motor Company.

THE WHITE MOTOR COMPANY * CLEVELAND

MANUFACTURERS OF A COMPLETE LINE OF MOTOR TRUCKS AND BUSES AND THE FAMOUS WHITE HORSE

VERIDICUS

30

VERA IN LJUBEZEN GOSPODA SVETLINA

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

V zaporu mi ni bilo dolgočas. Klavir in knjižnica sta dobra tovariša. Včasih me je za hip posetil p. Benedikt in me tolažil. Tudi kregal me je.

"Ne pihaj, kar te ne peče! V samostanu ne misli, ne sočuvstvuj, se ne čudi, ne sodi, ne graja, nego bodi slep, gluhi, top in nemo poslušno orodje. Brigaj se zase, delaj svojo dolžnost — vse drugo ti nič mar, ako hočeš imeti mir. Ako pa hočeš boj, čemu nisi ostal zunaj? Tam bi se lahko ruval in pričkal za svoje ideale: tu je grobnica z mrličem in črvi..."

Sklenil sem, da bom poslej prijatelja poslušal.

Nekoga večera je nekdo tiho potrkal na duri. Vstopil je p. Ignacij.

Ze dalje časa sem opazal, kako se mi vsiljuje. Uslužen je bil nenavadno, povsod me je ogovarjal, iskal mojo družbo in me gledal z občudovalnimi očmi, da je že smešno. Po vsaki priložnosti mi je laskal brez konca in brez mere. S p. Innocencem sta se menda nekam sprla. Nič več ju ne vidim toliko skupaj.

Ko je vstopil, sem takoj mislil: novega prijatelja si išče. Plaho in zbegano se je ozrl po hodniku in vprašal tiho:

"Ali mi dovolite, da vam delam družbo? Zelo vas pogrešam."

"Saj veste, da sem kaznovan z zaporom, ker sem pisal gospe Glowacki... Izvolite sesti!"

Zgrabil me je za roko in jo nežno stiskal. Ni je hotel izpustiti, da sem mu jo moral iztrgati.

Nato je sedel tik mene, da se me je tiščal. In prebledeval je in zardeval, me zgrabil znova za roko in vzdihoval: "Kako krasno roko imate! Umetniška roka!"

Iztrgal sem mu roko, on pa me je objel okoli pasu, strmel strastno vame in šepetal:

"Oh, Kajetan, Kajetan! Rad vas imam — obožujem vas... A tako strašno sem nesrečen!"

Odprl sem duri, ga zgrabil za kapuco in vlekel kakor vrečo do praga. Ihteč je omahoval v svojo celo.

Nesrečnik! — Ali se je spomnil papež Gregor VII. na take bednike, ko je proglasil duhovniški celibat? —

Razrušen in potrtn sem ostal sam. Niti klavir me ni več veselil. Moja vera v čistost samostanov je bila omajana in z grozo sem razmišljal, da vlada za temi zidovi prav ista beda, kakor tam zunaj...

Zalosten sem sedel ob oknu in zrl na samostansko dvorišče. Mesec je vstajal izza gore, po goščavju spodaj pa je mrgolelo na stotine kresnic. Vonj po španskem bezgu in jasmínu je polnil zrak. Čutil sem se nepopisno osamljenega.

In takrat mi je prišla misel: "Ali morda še kdo prav sedaj gleda na ta mesec, čuti tak vonj bezga in jasmína ter hrepeni, hrepeni, kakor jaz? — Hrepeni po meni, kakor hrepeni jaz po njem... Ne, ne! — Stran misli! Proč hrepenenje! — Marija devica in mati, stoj mi na strani v uri bridkosti in neznoznih dvomov!"

Grčar mi je pisal. O njej! Za

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo
Pohištvo in vse potrebščine
za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

res čudna so pota božja. Kdo bi si to mislil! Usoda!

Gospa Glowacka je teta Grčarjeve žene. Po sinovem pogrebu je prišla v Ljubljano in posetila svojo nečakinjo. V Logu, trgu, ki leži jedva pol ure oddaljen od prekrasni dolini in ob bujem potoku, se hoče gospa Glowacka nastaniti za nekaj časa. I-movita žena je in ne živi nikjer stalno. Za dostojno grobnico hoče poskrbeti sinu Ivanu — patru Angeliku — in ne more se ločiti od ljubljence, ki je živel in umrl brez nje.

V neki vili, ki stoji navadno vse leto prazna, ker prihaja njen posestnik, veletržec iz C., s svojo obitelji le še redkokdaj za mesec dni na počitnice, si je že najela vse prvo nadstropje. In povabila je k sebi Grčarjeve.

"Veš, da sva se za vabilo zahvalila," mi piše Grčar. "A pregovorila naju je Micika. Hrepeni pač po deželi — v mestu ji je tesno in pusto. In dopovedovala je moji ženi, kako divno je na kmetih prav sedaj sploščka poletja, kako dobro se bo počutila moja ženka v čistem vzduhu med smrekovimi gozdi pod gorami, kako ugodno bo vplivalo ženino gibanje v udobni obleki na najinega bodočega potomca itd. — skratka: Micika je našla sto razlogov, da sva z ženo končno gospejino ljubezno povabilo sprejela vendarle."

No, ne tajim, da so Micikini razlogi prav pametni. Toda odločil sem se za Log tudi zato, da po dolgem času vidim zopet Tebe in da obenem spoznam še tisti kos naše domovine, ki nima z njim naša zavarovalna družba, doslej skoraj nikakih zvez. Združiti hočem torej prijetno s koristnim za ženo in zase ter — pridem.

Saj morava! Micika je namreč zadnje mesece postajala otožna in tiha. Bala sva se že, da se nama izneverila. Moji ženi pa je Micika resnično najvdanejša prijateljica in neobhodna opora. Nekdanja napol kmetiška deklina se je v neverjetno kratki dobi ne le čudovito civilizirala, nego je tudi duševno zrastle. Saj ni čudno: čita vse, kar mi čita žena; knjig in novin ji ni nikoli preveč, vsak svobodni čas uporablja, da napreduje v kulturi, zahaja na vsa javna predavanja, ne izpusti nobene gledališke predstave ali koncerta, ki se ga udeleživa midva itd. Vrh tega pa je nesprenljivo vestna in skrbna gospodinja, tako da si resnično ne moreva želeti boljše. Prav težko bi jo izgubila.

Čisto razživela in vzprožila se je, odkar je sklenjeno, da gremo v Log. Za mesec, dva Vse se smeje na nji. Zdaj nama je jasno, česa si je dekleta želelo..."

Tako mi piše prijatelj. O Bog,

Delo išče

Ženska srednje starosti želi dobiti delo. Je pripravna za vsa hišna dela in ostane lahko čez noč. Pokličite KENmore 0090 W ali pa naslovite na P. K. 25422 Chardon Rd., Euclid, O.

ALI VAS RADIO DOBRO DELUJE?

Strokovnjaško popraviljanje radio aparatov. Pokličite ENdicott 3880 za približni račun. Vse delo garantirano.

ACME HARDWARE
7002 St. Clair Ave.

ko bi slutil, kar slutim jaz, kar mi kriči srce: zaradi mene ju je Micika pregovorila, da prideta v Log, zaradi mene je bila otožna! —

Mene pa je strah. Bojim se samega sebe. Duša mi vriska, od hrepenja mi pokajo prsi, a hkratu mi trepetajo srce...

Ko je danes v koro začel opat Kalist moliti: "O Bog, spomni se name in pomagaj mi! Gospod, hiti in mi priskoči na pomoč!" — tedaj sem čutil, kako sem pobledeval.

Votlo in grobno so doneli naši glasovi po prazni cerkvi, a najglasneje, najprisrčneje sem vzdihnil jaz: "Kyrie elejson!"

Ko smo šli po molitvi na vrt, poln zelenja, cvetja, solnca in življenja, se mi je pridružil prijatelj Benedikt.

"Tako bled in upal si. Mar nisi zdrav?" me je vprašal.

"Ah, nič mi ni... Srečen sem, kakor že dolgo ne."

Molče je stopal poleg mene in se oziral name. Naenkrat me je vprašal:

"Ali mi ne zaupaš?"

"Vse, prijatelj!"

"Lažeš! Ali pa — govori!" — Povesil sem glavo.

Prijel me je krepko za roko in mi zrl v oči:

"Trpiš?"

"Kakor ti in vsi... A Bog in Marija mi stojita na strani!" — Pokimal je, se ustavil in de-

jal:

"Ne pozabi, da sem te jaz zvalil v samostan in da sem ti resničen prijatelj! Kadar me boš potreboval, pridi!"

"Pridem! Hvala ti!" sem vzdihnil za urno odhajajočim...

Blaznim. Vedno moram misliti nanjo in sladka groza me kakor zona poliva po vsem telesu; gledam jo pred seboj in vse ostalo gine iz moje duše... O, Bog, odpusti mi! — Ne, ne smem je videti. Nočem je videti. Pobegnem — takoj naprosim opata, naj me pošlje za nekaj mesecev v drug samostan...

Da uidev sebi, da se rešim.

Naj poginem, naj umre moje telo, samo da rešim dušo svojo v večno življenje!

Bil sem pri priorju in sem ga prosil, naj me pošlje v drug samostan. A sprejel me je zelo nemilostno.

"To je upornost! Prenesti ne morete, da sem vas moral kaznovati. Slab redovnik ste, da se ne znate pokoriti in nočete pohlevno sprejeti posledic za svoj greh!"

Ugovarjal sem: "Mar nisem brez besed prenašal, kar se mi je naložilo? — V drug samostan si želim edino zato, da spoznam

čim več sobratov, se učim in utrdim v svojih dolžnostih. Čez dva, tri mesece se vrnem."

"A kdo naj prevzame nedeljske pridige namesto vas? Mar vas nismo sprejeli v samostan prav zato? Tudi nevaležni ste. Nikar ne mislite, da ne vem, kako ste zapisani pri gospodu knezoškofu! Tičali bi še vedno na Glogovem, ako bi vas ne bil prevzvišeni sploh vrgel iz duhovništva..."

"Ničesar v svoji preteklosti se ne sramujem," sem dejal.

"Tem slabše. Nihče ni sodnik v lastni stvari," me je zavrnil.

"Idite in molite!"

In okrenil mi je hrbet.

Benedikt me je srečal na hodniku. "Kaj ti je vendar? Tako

Ako je kaj narobe z vašim pralnim strojem pokličite nas. Imamo izkušenega človeka eksperta, ki vam ga popravi, da boste zadovoljni. Pri nas dobite Washer Parts za vse pralne stroje.

Mandel Hardware

15704 Waterloo Rd.
KENmore 1282

Samostojno Podporno Društvo Doslužencev

Uradniki za leto 1939 so sledeči: Predsednik, Andrew Leksan, 9307 Empire Ave.; Podpredsednik, Martin Kostanjsek; Tajnik, John J. Kikol, 19012 Mohawk Avenue, KENmore 6271W; Zapisnikar, Frank Kuhar; Nadzorniki, Frank Kuhar, Martin Kostanjsek, Jacob Braniselj; Zastavonoša, Martin Kostanjsek; Zastopnik Klub Društva S. N. D., Frank Virant; Zastopnik Skupnih Društva Fare sv. Vida, Mike Klemencic; Društveni zdravniki, Dr. Kern, Dr. Oman, Dr. A. Skur.

Društvo Doslužencev je na dobri finančni podlagi in vabi Slovence in Hrvate od 16 do 45 let, da pristopijo k našem društvu. Društvo plačuje \$7 na teden bolniške podpore in priredi časten pogreb za umrlim članom z udeležbo vseh članov društva. Društvene seje se vrše vsako 4. nedeljo v mesecu ob 9. dopoldne v starem poslopju SND. Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na društvene uradnike in posamezne člane.

bled si. Premalo hodiš na zrak. Preveč tičiš med zidovi. Izprehajaj se — hodi — hodi par ur,

do utrujenosti. Potem se daj piš in boš vsako noč spal trdno. (Dolje sedi.)

Direktorij Slov. Delavskega Doma,
15335 Waterloo Rd. — Cleveland, O.

Razpisuje

KONCESIJO — PRODAJE
Sandwiches v bar roomu SDD

Koncesijo lahko dobi slovenska žena ali dekle ki je pripravljena ta del trgovine voditi na svojo roko. Katero to veseli, naj pošlje pismeno prošnjo na tajnik SDD do dne 7. oktobra do 8. ure zvečer.

Direktorij SDD

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostni in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je kruta smrt iztrgala iz naše srede ter je zavedno zaprl svoje blage oči naš ljubljeni soprog, oče sin, in brat

FRANK J. RAIK

Umril je po težki bolezni dne 19. avgusta. Pogreb se je vršil 23. avgusta iz Jos. Žele in Sinovi pogrebnežnega zavoda na Calvary pokopališče, kjer smo izročili njegovo truplo v materi zemlji.

Pokojsnik je bil rojen v Silver Springs, N. Y. 12. avgusta 1908.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom najljepše zahvalimo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in društvu za krasne vence, ki so jih položili k njegovi krsti.

Najlepša hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za pokojnega kakor tudi onim, ki so dali svoje avtomobile v poslugi.

Hvala vsem dragim sorodnikom in prijateljem, ki so nam stali na strani v času žalosti.

Ti, dragi ljubljani soprog, oče, sin in brat počivaj v miru in lahka naj ti bo rodna gruda. Spominjali se te bomo z ljubeznijo vedno, dokler ne pridemo za teboj tja kjer ni ne solz in ne bolesti.

Žalujoči ostali

Albina, soproga
Frank, sinček
Antonia in Frank, stariše
Joe, Louis, brate
Josephine, Dani, sestre
3. oktobra, 1939, Cleveland, Ohio

Kampanja za "Cankarjev glasnik"
sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima, sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO ŠE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Trgovci in obrtniki

Sedaj je čas, da si naročite vaše
koledarje za 1940

● Pri nas imamo veliko izbero vseh vrst koledarjev, ki vam bodo gotovo ugajali. Imamo letos posebno lepe vzorce. Izplačalo se vam bo, da si ogledate naše vzorce predno naročite navadne, slabe koledarje od drugih družbe.

Obdarite letos vaše odjemalce, ki so vam bili naklonjeni celo leto, s koledarji. Pridite si ogledat vzorce sedaj, ko je zaloga popolna in izbera nenavadno dobra.

Oglasite se v uradu ali pokličite HENDERSON 5311 ali 5312, in zastopnik pride k Vam.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue